

TRƯỜNG ĐẠI HỌC LUẬT TP. HỒ CHÍ MINH

TS. TRẦN THỊ RỒI

QUYỀN BÌNH ĐẲNG NAM NỮ

TRONG HOẠT ĐỘNG LÃNH ĐẠO,
QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC Ở VIỆT NAM
QUA TIỀN TRÌNH PHÁT TRIỂN CỦA LỊCH SỬ

NHÀ XUẤT BẢN
ĐẠI HỌC QUỐC GIA THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

VIỆN
P.K.T
.42
72
14

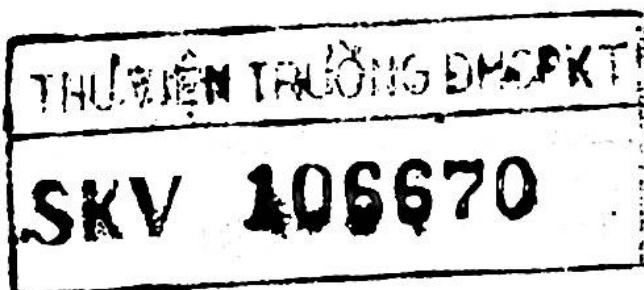
305.42

T772 - R714

TRƯỜNG ĐẠI HỌC LUẬT TP HỒ CHÍ MINH

TS. TRẦN THỊ RÒI

**QUYỀN BÌNH ĐẲNG NAM NỮ TRONG
HOẠT ĐỘNG LÃNH ĐẠO, QUẢN LÝ
NHÀ NƯỚC Ở VIỆT NAM QUA TIẾN
TRÌNH PHÁT TRIỂN CỦA LỊCH SỬ**

**NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC QUỐC GIA
THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH - 2010**

MỤC LỤC

LỜI NÓI ĐẦU	7
CHƯƠNG I. QUYỀN BÌNH ĐẲNG NAM NỮ TRONG HOẠT ĐỘNG LÃNH ĐẠO, QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC Ở VIỆT NAM TỪ THỜI HÙNG VƯƠNG ĐẾN TRƯỚC CÁCH MẠNG THÁNG TÁM 1945	9
I. TỪ THỜI HÙNG VƯƠNG ĐẾN THỜI KỲ BẮC THUỘC	9
1. Thời đại Hùng Vương và Nhà nước Văn Lang - Âu Lạc	9
2. Thời kỳ Bắc thuộc và Chống Bắc thuộc	22
II. THỜI KỲ NHÀ NƯỚC PHONG KIẾN ĐỘC LẬP TỰ CHỦ	36
1. Các triều đại phong kiến Việt Nam trong thời kỳ đất nước tự chủ	36
2. Bộ máy nhà nước Việt Nam thời phong kiến	39
3. Quyền bình đẳng nam nữ trong hoạt động lãnh đạo, quản lý nhà nước thời kỳ phong kiến độc lập, tự chủ	43
III. THỜI KỲ PHÁP THUỘC ĐẾN TRƯỚC CÁCH MẠNG THÁNG TÁM 1945.....	50
1. Cuộc chiến tranh xâm lược của thực dân Pháp	50
2. Tổ chức bộ máy nhà nước thời Pháp thuộc	51
3. Quyền bình đẳng nam nữ trong hoạt động lãnh đạo, quản lý nhà nước thời Pháp thuộc	59

CHƯƠNG II. QUYỀN BÌNH ĐẲNG NAM NỮ TRONG HOẠT ĐỘNG LÃNH ĐẠO, QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC TỪ SAU CÁCH MẠNG THÁNG TÁM 1945 ĐẾN THỜI KỲ ĐỔI MỚI.....	70
I. CÁCH MẠNG THÁNG TÁM 1945 VÀ SỰ RA ĐỜI CỦA NHÀ NƯỚC VIỆT NAM DÂN CHỦ CỘNG HÒA	70
1. Tổng khởi nghĩa giành chính quyền – Cách mạng tháng Tám 1945 thắng lợi	70
2. Sự ra đời của nhà nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa	72
II. QUAN ĐIỂM CỦA CHỦ TỊCH HỒ CHÍ MINH VÀ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM VỀ QUYỀN BÌNH ĐẲNG NAM NỮ TRONG HOẠT ĐỘNG LÃNH ĐẠO, QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC	75
1. Quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về quyền bình đẳng nam nữ trong hoạt động lãnh đạo, quản lý nhà nước	75
2. Chủ trương, đường lối của Đảng Cộng sản Việt Nam về quyền bình đẳng nam nữ trong hoạt động lãnh đạo, quản ly nhà nước	84
III. QUY ĐỊNH CỦA HIẾN PHÁP VÀ PHÁP LUẬT VIỆT NAM VỀ BÌNH ĐẲNG GIỚI TRONG HOẠT ĐỘNG LÃNH ĐẠO, QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC	92
1. Khái quát những quy định của pháp luật quốc tế về quyền bình đẳng nam nữ trong hoạt động lãnh đạo, quản lý, nhà nước từ sau khi Chiến tranh thế giới lần thứ II kết thúc	92

2. Quy định của Hiến pháp Việt Nam và Luật bình đẳng giới về quyền bình đẳng nam nữ trong hoạt động lãnh đạo, quản lý nhà nước	100
IV: TỔ CHỨC BỘ MÁY NHÀ NƯỚC VIỆT NAM TỪ SAU CÁCH MẠNG THÁNG TÁM 1945 ĐẾN THỜI KỲ ĐỔI MỚI	114
1.Thời kỳ 1945-1954	114
2.Thời kỳ 1954-1975	121
3.Thời kỳ 1975-1985.....	125
4.Thời kỳ đổi mới.....	127
V. THÀNH TỰU VÀ KHÓ KHĂN, HẠN CHẾ CỦA QUÁ TRÌNH THỰC HIỆN QUYỀN BÌNH ĐẲNG NAM NỮ TRONG HOẠT ĐỘNG LÃNH ĐẠO, QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC.....	129
1. Thành tựu	130
2. Khó khăn, hạn chế	145
3. Nguyên nhân	154
CHƯƠNG III. MỘT SỐ GIẢI PHÁP ĐỂ THỰC HIỆN BÌNH ĐẲNG TRONG HOẠT ĐỘNG LÃNH ĐẠO, QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC Ở VIỆT NAM HIỆN NAY	166
I. NÂNG CAO NHẬN THỨC VỀ QUYỀN BÌNH ĐẲNG NAM NỮ	166
1. Đối với đội ngũ đảng viên, cán bộ công chức nhà nước.....	167
2. Đối với nhân dân	168
3. Đối với phụ nữ.....	170

4. Đối với nam giới.....	172
II. BỔ SUNG, HOÀN THIỆN HỆ THỐNG PHÁP LUẬT VÀ XÂY DỰNG CƠ CHẾ THỰC HIỆN LUẬT BÌNH ĐẲNG GIỚI.....	174
1. Bổ sung, hoàn thiện hệ thống pháp luật	174
2. Về cơ chế giám sát việc thi hành luật và chế tài xử lý những hành vi vi phạm pháp luật về bình đẳng giới trong hoạt động lãnh đạo, quản lý nhà nước	178
III. CHÍNH SÁCH PHÁT TRIỂN NGUỒN NHÂN LỰC VÀ CÔNG TÁC CÁN BỘ NỮ.....	179
1. Chính sách đào tạo, tuyển dụng.....	179
2. Công tác cán bộ nữ.....	181
KẾT LUẬN.....	183

LỜI NÓI ĐẦU

Bình đẳng nam nữ trong mọi lĩnh vực đời sống xã hội hiện nay đang là vấn đề mang tính toàn cầu. Việc bảo đảm cho mọi công dân không phân biệt giới tính được bình đẳng trong các quan hệ xã hội nói chung và trong hoạt động quản lý nhà nước nói riêng là một trong những cơ sở quan trọng khi xem xét, đánh giá về tình hình dân chủ, nhân quyền của các quốc gia.

Tuy nhiên, nhận thức về quyền bình đẳng nam nữ và việc triển khai thực hiện quyền bình đẳng nam nữ trong hoạt động quản lý nhà nước ở các quốc gia trên thế giới cho đến nay vẫn còn những sự khác biệt nhau. Ngay cả trong tiến trình phát triển của từng quốc gia, ở mỗi thời kỳ lịch sử, nhận thức của xã hội và quy định của pháp luật về quyền bình đẳng nam nữ trong hoạt động quản lý nhà nước cũng không hoàn toàn giống nhau.

Trên cơ sở nghiên cứu về sự ra đời, tổ chức bộ máy và cơ cấu nhân sự lãnh đạo, quản lý nhà nước Việt Nam qua tiến trình phát triển của lịch sử, trong cuốn sách này, tác giả bước đầu khái quát và rút ra một số nhận định về quyền bình đẳng nam nữ trong hoạt động lãnh đạo, quản lý nhà nước từ khi nhà nước Văn Lang - Âu Lạc ra đời cho đến thời kỳ đổi mới; từ đó, đưa ra một số giải pháp nhằm tiếp tục thực hiện quyền bình đẳng nam nữ trong hoạt động lãnh đạo, quản lý nhà nước hiện nay.

Trong cuốn sách, nội dung vấn đề bình đẳng nam nữ trong hoạt động lãnh đạo, quản lý nhà nước được hiểu là nam nữ có vai trò, vị trí ngang nhau; đều được tạo cơ hội và điều kiện để tham gia vào các cơ quan nhà nước và có quyền giữ các cương vị lãnh đạo, quản lý nhà nước. Với cương vị là người lãnh đạo quản lý, nam giới và phụ nữ có quyền và nghĩa vụ như nhau, đều được tham gia quá trình ra quyết định, hoạch định chính sách và định hướng phát triển cho cả nước hay một địa phương, một ngành; được tạo điều kiện, cơ hội phát huy năng lực của mình để đóng góp cho quá trình phát triển của đất nước; đều được thụ hưởng như nhau các nguồn lực xã hội và thành quả của sự phát triển. Bên cạnh đó, bình đẳng giới còn phải được hiểu ở góc độ cộng đồng, tức là xã hội phải thừa nhận giữa nam giới và phụ nữ có sự khác biệt về đặc điểm tâm, sinh lý, nhu cầu. Một mặt, nam giới và phụ nữ đều có quyền tham gia vào hoạt động lãnh đạo, quản lý nhà nước một cách bình đẳng. Mặt khác, cộng đồng cũng cần tạo những điều kiện thuận lợi và ưu tiên hơn cho phụ nữ để họ thực hiện tốt quyền và nghĩa vụ của mình. Bởi vì, so với nam giới, nữ giới có những khó khăn, hạn chế về tâm, sinh lý, sức khoẻ và có trách nhiệm sinh con, thực hiện chức năng tái sản xuất con người.

Trong quá trình biên soạn cuốn sách, chắc chắn có những thiếu sót. Tác giả rất mong sự đóng góp ý kiến của bạn đọc để bổ sung, hoàn chỉnh trong lần xuất bản sau.

Tác giả

Giá: 25.000đ